

VOLKS BELANG

Jaargang 133 - nummer 9 - november 2012 - maandblad

LIBERAAL-ARCHIEF

DE VUURDOOP

De twee kandidaten voor het voorzitterschap voor Open Vld, Gwendolyn Rutten en Egbert Lachaert beleefden tijdens het debat dat LVV en LVSV in het Liberaal Archief in Gent organiseerden wel hun vuurdoop. Beide liberale organisaties sloegen opnieuw de handen in elkaar en organiseerden het eerste debat tussen Gwendolyn en Egbert voor de verkiezingen die van 1 tot 8 december plaatsvinden. Eén van de thema's was de positie van Open Vld in de federale regering en de verhouding tussen Open Vld en de PS. Egbert Lachaert heeft een uitgesproken mening: van die boer geen eieren en als het in 2014 niet lukt om een regering zonder de PS te vormen dan moet Open Vld maar naar de oppositie om zo haar geloofwaardigheid te herstellen. "In een regering stappen met partijen die de ideologi-

sche tegenpool vormen van de Vlaamse liberalen, zonder dat men voldoende electoraal tegengewicht in de schaal kan leggen, is niet voor herhaling vatbaar."

Gwendolyn Rutten bekijkt het "realistisch", zegt ze. De PS is nu eenmaal de grootste partij in het zuiden van het land. Maar je mag de geloofwaardigheid van je partij niet afwegen tegen het feit of je al dan niet in de regering zit. Je moet van je eigen verhaal vertrekken en dit nu opbouwen om te groeien. "De N-VA zou liberaal zijn, hoor ik nogal eens. Wel, de N-VA zit acht jaar in de Vlaamse regering. Heeft zij al één liberale maatregel genomen? Geen enkele! Echt geloofwaardig kan je dat niet noemen."

→ Lees meer blz. 6, 7 en 8

INHOUD

EDITORIAAL

**De federale regering
na het begrotingsdebat / 2**

ANALYSE

**Herman Matthijs belicht
de strijd om het Witte Huis / 10**

BOEKEN

**Verhofstadt en Cohn-Bendit:
de Europese overtuiging / 7**

Uitzweten

“Di Rupo toont geen leiderschap als premier en rijdt voor eigen rekening. Hij profiteert van de wetenschap dat wij het ons niet kunnen permitteren om uit deze regering te stappen. En ondertussen rijdt hij ons kapot.” Het waren de harde woorden van ministers van Open Vld en CD&V tijdens de voorbije begrotingsbesprekingen. Enkele uren nadien werd dan toch een akkoord gevonden over de begroting, maar of de indruk dat de PS de federale regering domineert, weg is, is zeer de vraag.

Of men dat nu graag wil of niet, de PS is tot op vandaag nog altijd de grootste partij in het zuiden van België. Dus kan men niet langs de partij van de premier. Je kan natuurlijk altijd uit ongenoegen de stekker uit de regering trekken en aan de kant gaan staan, maar of dat veel zal bijbrengen, is zeer twijfelachtig. Dus rest er niets anders dan deze regering uit te zweten tot juni 2014 wanneer de ‘moeder aller verkiezingen’ zal plaatsvinden.

Of we het dan zonder de PS zullen kunnen doen, ligt alleen, en alleen, in de handen van de kiezer in het zuiden des lands. Bart De Wever speelt op die democratische machteloosheid in Vlaanderen sterk in. Maar is zijn strategie wel realistisch? Hij ondernam pogingen met Di Rupo om een federale regering te vormen, maar mislukte. Wat gaat hij in 2014 doen? Op ongrondwettelijke wijze de Vlaamse onafhankelijkheid uitroepen, een Vlaamse regering vormen en het federale niveau negeren? Het lijkt wel dromenland als hij geen absolute meerderheid in Vlaanderen haalt, wat wellicht het geval zal zijn.

“OF WE HET NA 2014 ZONDER DE PS ZULLEN KUNNEN DOEN, LIGT ALLEEN, EN ALLEEN, IN DE HANDEN VAN DE KIEZER IN HET ZUIDEN DES LANDS.”

Intussen bouwt De Wever toch voort naar 2014. Hij maakte van de lokale verkiezingen een nationaal verhaal om de PS aan te vallen en de Vlamingen ervan te overtuigen dat het met die partij nooit verder zal lukken. Veel Vlamingen zijn in dat verhaal getrapt. Zijn volgende stap is om via het confederalisme het natiedenken in Vlaanderen aan te scherpen en in 2014 puur communautaire verkiezingen te houden om daarna naar een clash te gaan met de Franstaligen. Hij zegt tegen de Vlamingen dat zij niet zelf over hun lot beslissen, maar dat dit de PS is. Het puur sociaaleconomische verhaal van de ‘Franstalige belastingregering’ Di-Rupo is daarbij zijn insteek geworden. De saus die het splitsingsgerecht eetbaar moet maken. Het sociaaleconomische raakt immers veel meer mensen. En daar is het De Wever om te doen: de massa bereiken en doorgroeien naar een grote centrumpartij die de Vlaamse onafhankelijkheid kan verklaren. Het Vlaams Instituut voor Economie en Samenleving (VIVES) dat onderdak vindt aan de KU Leuven maakt studies over splitsingsscenario's en rekent daarbij onomwonden op de steun van N-VA. De N-VA-huisideoloog Bart Maddens verwoordt dit in Vlaams-Nati-

onalistische publicaties zo: “Als de N-VA 10% moet groeien bovenop de uitslag van 2010 betekent dit dat ze de harde kern van de liberalen en christendemocraten zal moeten aanvreten. En die harde kern heeft bij de lokale verkiezingen in 2012 al bij al behoorlijk goed stand gehouden. Om die kiezers los te weken moet N-VA rekenen op een erg negatief palmares van de regering-Di Rupo op de staatsfinanciën.”

Het is dus duidelijk wat de huidige Vlaamse partijen in de federale regering te doen staat.

VOLKSBELANG

wordt uitgegeven door
de vzw Liberaal Vlaams Verbond,
Stichting Vanderpoorten

Verantwoordelijke uitgever:
Bert Cornelis,
Kramersplein 23, 9000 Gent

Hoofdredactie:
Bert Cornelis Bert@Reflex.tc.be

Vormgeving:
ilona.berghmans@openvld.be

Secretariaat:
Luc Pareyn - Liberaal Archief
Kramersplein 23 - 9000 Gent
tel. 09/221.75.05 - fax: 09/221.12.15
www.liberaalarchief.be
luc.pareyn@liberaalarchief.be

HET GROTE GITAARBOEK

Wij leerden indertijd spelen met het gitaarboek van Nonkel Bob. Vandaag is dat een nieuw boek van Bart Peeters. Met klassiekers als She goes nana, Mia, Daar gaat ze, K vraagetaan, Iedereen is van de wereld, Sinds een dag of twee, Ik hou van u, Vlaanderen boven, Wrong en vele anderen.

In **Het grote gitaarboek van de Lage Landen** reiken Bart Peeters en Yurek Onzia een praktische handleiding voor de gitaar aan. Mensen die het gitaarspelen niet machtig zijn, maar het toch graag willen leren, krijgen in dit boek hun eerste lessen. Duidelijk en eenvoudig, stap voor stap, met herkenbare songs. Maar ook voor meer ervaren gitaristen is Het grote gitaarboek onmisbaar. Muzikanten als Thé Lau, Kris Wauters, Henny Vriente, Luc De Vos en Thomas Acda onthullen er hun gitaargeheimen.

Meer dan dertig rock- en popklassiekers uit de Nederlanden vormen de basis van dit handige en fraaie speel- en kijkboek.

Het grote gitaarboek verscheen eerder als De gevaren van zes snaren en werd een enorm succes. Deze geactualiseerde uitgave bevat nieuwe songs van onder meer Anouk, Axelle Red en Daan.

Yurek Onzia, Bart Peeters, Het grote gitaarboek. Het eigentijdse leerboek voor gitaarspelers in spe. Uitg. Linkeroever, 2012; 128 blz.; 24,95 euro.

RONDAS PAKT CD&V AAN

'**De hulpelozen van de macht**'. Zo heet het nieuwe boek van voormalig Klara-presentator en producer Jean-Pierre Rondas. In het boek rekt hij af met de Vlaamse partijen die in de regering-Di Rupo zijn gestapt. Het boek is niet nieuw. Het gaat om een verzameling redevoeringen op 11-julivieringen en bij andere gelegenheden. De teksten werden daarna wel herwerkt voor het boek. Uitgever Pelckmans noemt het teksten die het midden houden tussen een politiek pamflet en een essay. Van Rondas is bekend dat hij ontgoocheld is in CD&V, Open VLD en SP.A en dat hij geen fan is van de regering Di Rupo, die geen meerderheid heeft aan Vlaamse kant. De uitgever zegt het zo: "Rondas onderzoekt in het boek de aard van de compromissen waarmee de Vlaamse partijen Open Vld, CD&V en sp.a zich aan de Belgische macht hebben vastgeklonken." Het boek voorspelt dan ook een forse herschikking van het Vlaamse partijenlandschap...

Jean-Pierre Rondas, De hulpelozen van de macht. Het federale graf van de Vlaamse regeringspartijen. Uitgeverij Pelckmans, 2012; 152 blz. 15,00 euro.

DE PERFECTE STORM

Hoe de economische crisis de wereld overviel en vooral: hoe we eruit geraken? Onze economie is de jongste jaren als een lappenpop door elkaar geschud. Eerst raasde de bankencrisis als een orkaan over de hele wereld. Kort daarop donderde de eurocrisis vanuit het Zuiden van Europa als een vloedgolf over het hele continent. Tot overmaat van ramp staat er nu een vergrijzingscrisis voor de deur waar we niet op voorbereid zijn. Samen vormen deze drie crisissen de perfecte storm.

Hoe is het zover kunnen komen? Welke fouten zijn er gemaakt en door wie? Zullen we werkelijk welvaart moeten inleveren? Wat is de beste manier om dit aan te pakken? Hoe moet de Belgische en Europese economische structuur er binnen 20 jaar uitzien? Dit zijn de vragen die het boek van economen Koen Schoors en Gert Peersman behandelt.

Koen Schoors, Gert Peersman, De perfecte storm. Uitg. Borgerhoff&Lamberigts, 2012; 240 blz.; 22,50 euro.

DE KRACHT VAN OVERTUIGING

door *Lukas De Vos*

Voor Verhofstadt is het zelfs de logische stap na zijn brochure *De Verenigde Staten van Europa* (2006). Daarin richtte hij zich op de faalangst van de burgers. Nu pakt hij met Cohn-Bendit de onwil aan van de lidstaten om de echte problemen te lijf te gaan. "Weten neutraliseert de angst", schrijven beide politici, wier gedachtengoed in dit manifest naadloos in elkaar overloopt. "Een volledige omschakeling van onze economie naar een groene en duurzame economie dringt zich op". Alleen zo kan Europa zijn concurrentiekracht doen gelden, en is de uitputting van de aarde omkeerbaar. "Tachtig procent van de wereldwijde grondstoffen worden verbruikt door amper 20% van de bevolking". Dat is niet alleen een ecologische schande, het is een sociale misdaad, want het zijn de armste landen die de hoogste prijs betalen.

VIJF VOOR TWAALF

Dat het water hoog staat, is onmiskenbaar. De afsluitende Europese Top onder Cyprusch voorzitterschap in december 2012 zal de 25e (!) top zijn die vrijwel geheel gewijd is aan het bestrijden van de hardnekkige crisis. Uitzicht op veel beterschap is er nauwelijks, met een kwart van de bevolking werkloos in Spanje en Italië, met een onhandelbare rechtstrekking van Griekenland. De schuld leggen Cohn-Bendit en Verhofstadt nadrukkelijk bij de verspreide slagorde en het kortzichtige egoïsme van de Europese natiestaten. Terecht klagen zij de halfslachtige maatregelen aan die in schijfjes worden aangebracht, terecht betogen zij dat besparingen alleen niet kunnen en geld dient vrijgemaakt voor groei, terecht hekelen zij de kortzichtige hebzucht van eurosceptische landen als Nederland, Finland en vooral Groot-Brittannië, die verhinderen dat Europa zijn eigen inkomsten mag beuren.

De vroegere 'libertaire radicaal', nu fractieleider voor de Groenen/ EVA in het Europees Parlement (en intussen met slaande deuren uit de groene partij in Frankrijk gestapte) Daniel Cohn-Bendit, en de vroegere "radicale neoliberal" Guy Verhofstadt schreven samen een boek.

Voor Europa ! zegt precies wat het wil zijn: een bevlogen aansporing, een zweepschrift om komaf te maken met alle belemmeringen die de democratische uitbouw van de Unie in de weg staan.

VOORBEELD AMERIKA

Die bestaan wel, maar "hoe kan een budget dat 1% van het BBP bedraagt geloofwaardig zijn? (...) Als de Unie beschikt over een federaal budget evenredig met dat van de VS, dan hadden we de huidige crisis niet gekend". De oprichters van de Unie hadden al in 1950 eigen inkomsten, en de toename ervan, voorzien, met tolrechten, heffingen op ingevoerde landbouwproducten, later ook een stuk van de BTW. Maar dat systeem is opzij geduwd en heeft plaats gemaakt voor bijdragen van de lidstaten op grond van hun draagkracht. Maar wat is er dwazer dan de niet gebruikte fondsen achteraf terug te storten aan de nationale regeringen (de 'rebate' of bedongen korting door Londen; het "I want my money back" van Thatcher; de zeurderige Hollandse litanieën van voormalig CDA-minister van Financiën Jan-Kees de Jager over weggegooid geld aan Griekenland en het zuiden, volgens oud-minister Bot te wijten aan toegevingen aan gedoogpartner PVV van Geert Wilders). Voor de burger zou een verschuiving van nationale naar Europese afdraging een broekzakvestzak operatie zijn, houden Cohn-Bendit en Verhofstadt vol.

ONWIL VAN STATEN

En dat bewijst eens te meer de onwil van de natiestaten, hoewel Europees parlements-lid Jean-Luc Dehaene, bij voorbeeld, werkt aan een heel arsenaal eigen inkomsten, van een bankentaks tot ecologische heffingen.

Het beste bewijs heeft trouwens rechtstreeks te maken met de inbreuken op het Stabiliteits- en Groeipact. "In 2003 en 2005 overtraden Duitsland en Frankrijk zelf als eerste ongestraft de regels van de monetaire unie, (...) terwijl ze nu iedereen de les lezen" – hun begrotingstekort liep aanzienlijk boven de 3%, waarop normaal hoge boetes staan. En soms gaat het zelfs regelrecht om slinkse sabotage. "Nederland heeft in 2006 een verhoging van 10 tot 25% bedongen van de administratieve taks op importgoederen bestemd voor de Europese binnenlandse markt, maar die via de haven van Rotterdam binnenkomen ! In feite heffen ze een taks op een Europese belasting". (Verhofstadt geeft ootmoedig toe dat België de andere kant opkeek, omdat ook Antwerpen daarvan profiteerde). Maar zo vermindert men nog eens de al karige eigen middelen van de Unie.

DWEPEND

Zo blijft men stokken steken in de verdere integratie van de Unie. De intergouvernementele methode blijft woekeren, de Britse idee van een losse statenbond die in feite niet meer is dan een zo weinig mogelijk gereguleerde vrije markt, waarop voorheen de Europese Vrijhandelsassociatie stoelde, legt met deze crisis duidelijker dan ooit de ingekankerde markt afscherming bloot. De toon van Cohn-Bendit en Verhofstadt wordt dan, zoals het in een manifest betaamt, dwepend en vermanend. Cohn-Bendit en Verhofstadt betreden ha-

BELGA

chelijk terrein. Zij zijn niet vergeten hoe de Tsjechische president Vaclav Klaus ooit als EU-voorzitter het parlement uitschold voor ondemocratisch orgaan in Brussel. Maar de schrijvers gaan zelf een brug te ver waar ze stellen: "Het is een flagrante leugen te beweren dat de Europese Raad" - van staatshoofden en regeringsleiders - "wel democratische legitimiteit zou bezitten, en de Europese Commissie en het Europees Parlement niet. Precies het omgekeerde is waar". Dat laatste gaat wel op voor het enig verkozen orgaan van de Unie, het parlement (sinds 1979, en eindelijk na het Verdrag van Lissabon aangesterkt door groot medebeslissingsrecht en het recht om ten minste al wetgeving te suggereren; het initiatiefrecht blijft evenwel bij de Commissie liggen). Maar is de Commissie een democratische instelling? Aangesteld na bieden en loven door de nationale regeringen? Met het alleenrecht richtlijnen uit te werken? Als verder zelf betwist wordt dat "een echte regering de Commissie moet opvolgen"? Want "de verkiezingen van 2014 moeten het startsein zijn van een heuse constituanten". Als verder gesteld wordt "dat de commissarissen zichzelf nog altijd te veel beschouwen als vertegenwoordigers van hun land, wat nefast is voor de Europese executieve"? (Er zijn uitzonderingen, Delors, Van Miert, Kroes, Reding, De Gucht, Rehn).

BEROUW

De sterkste onderdelen van Voor Europa! zijn niettemin het pleidooi voor rechtstreekse, grensoverschrijdende verkiezingen, de analyse van de begrotingspolitiek, het inzicht dat migratie en openheid onvermijdelijk zijn en dienen ingebouwd in een globaliseerde wereld, en de vanzelfsprekende eis: "In ons Manifest stellen we dus voor dat de zetels in de internationale instellingen Europese zetels zouden worden". Een open deur, maar wat baten kaars en bril? Europa moet in de Veiligheidsraad zetelen, in de Wereldhandelsorganisatie, in de G8 en de G20 - als Europa, niet als de Unie met een reeks ongeleide projectielen ernaast (Frankrijk Duitsland, Groot-Brittannië). "Intelligentie en rede", daarop moet de Europese aanpak gegrondvest zijn. Want laten we wel wezen, stellen Cohn-Bendit en Verhofstadt ongezouten, de Europese Centrale Bank heeft de crisis mee georganiseerd door alleen nog waarborgen met een A-beoordeling te aanvaarden. "Deze strategie om uit de bankencrisis te ontsnappen is achteraf eigenlijk een strategie gebleken die de schulden crisis ontketende". Het berouw komt na de zonde. En de boetedoening ligt voor de hand. "Een monetaire Unie kan maar blijven voortbestaan als er ook een politieke, fiscale en economische unie is".

Gedragen door dit toekomstbeeld wordt duidelijk waarom het benepen nationalisme als "reactionair" wordt afgedaan. Het hindert de openheid, de multiculturaliteit, de normale omgang met de (verdraagzame) islam, de vanzelfsprekende uitwisseling die in het vooroorlogse Europa gebeurde. Maar er is een alternatief. Jürgen Habermas heeft dat aangereikt met zijn concept van 'grondwettelijk patriottisme'. Je hoeft je dan "niet langer te identificeren met een nationale of geografische identiteit, maar wel met haar waarden". Het blijft een teer punt, want de Unie heeft nogal wat kansen gemist om zichzelf bij te sturen. Eén voorstel was de oprichting van een tweede kamer, een senaat van regionale vertegenwoordigers die rechtstreeks zouden gekozen worden en de 'volkeren' zouden vertegenwoordigen. Het zou afscheidingsgezinde tendensen (Catalonië, Baskenland, Padania, Schotland, ...) makkelijk opgevangen hebben, en tegelijk tegemoetgekomen zijn aan het directe subsidiariteitsbeginsel. De natiestaten wilden niet. Dat Cohn-Bendit en Verhofstadt met de "waarden" ondubbelzinnig de erfenis van de Verlichting beogen, de verdediging van de mensenrechten en de burgerlijke grondrechten, de democratie en het gelijkheidsbeginsel, valt alleen maar toe te juichen. Als er al enige zwakheid in hun betoog te ontwaren valt, dan enkel in hun meeslepend enthousiasme.

Daniel Cohn-Bendit & Guy Verhofstadt, **Voor Europa! Een Manifest.** Antwerpen, 2012; Uitg. De Bezige Bij 2012; 155 blz.; 15,50 euro.

Liberalisme begint aan de basis

Open Vld moet vooreerst het inhoudelijk verhaal aanscherpen. We moeten daarbij **respect opbrengen voor onze basisprincipes**, zoals de ledendemocratie, sociaal-economische liberale accenten en de efficiëntie van de staat. Toch is het liberalisme breder en moeten we ook actuele standpunten innemen over bv. leefmilieu, sociale mobiliteit en onderwijs en ethische kwesties.

Een wervend verhaal is niets zonder dat men **consequent handelt**. In een regering stappen met partijen die de ideologische tegenpool vormen van de Vlaamse liberalen, zonder dat men voldoende electoraal tegengewicht in de schaal kan leggen, is niet voor herhaling vatbaar.

Tot slot moet de **partij intern geherstructureerd worden**. We hebben nood aan een performante studiedienst. Lokale afdelingen hebben nood aan een directe lijn met de Melsensstraat. Er moeten regionale netwerken tot stand komen om

kleinere afdelingen te ondersteunen.

Tot slot moet een nationaal voorzitter aanwezig zijn in de afdelingen zelf. Hij moet zelf het veld in om ter plaatse de militanten en mandatarissen te ondersteunen.

meer info: www.egbertlachaert.be

De vuurdoop van Egbert

In het Liberaal Archief in Gent debatteerden voor het eerst tijdens de campagne de kandidaten voor het voorzitterschap van Open Vld Egbert Lachaert en Gwendolyn Rutten. In Amerikaanse stijl, zoals Ronald Reagan en Jimmy Carter dat ooit deden. Zoals niet zolang geleden Obama en Romney elkaar in de ogen keken. Met moderator van De Morgen, Steven Samyn en een panel van LVV- en LSVS-experten. Kers op de taart: een afgeladen volle zaal. Enkele vragen, een pak antwoorden.

De voorbije begrotingsbesprekingen. Is Open Vld tevreden? Hoe moet het verder met de partij in een regering met de PS?

Gwendolyn: We moeten een strategie ontwikkelen voor de hervorming van de fiscaliteit. Weg met de pestbelastingen. Er komt een speciale commissie in de Kamer om de hervorming voor te bereiden. Alles moet eenvoudiger. In 2014 zetten we in op het sociaaleconomische, niet op het communautaire.

Egbert: Het is moeilijk met de PS in de regering. We zijn ideologisch tegengestelde partijen. Ik wil er de stekker niet uittrekken, maar maatregelen zoals de bedrijfwagens moeten teruggeschroefd worden. Ze leveren overigens niets op. De oefening moet op langere termijn gemaakt worden.
Gwendolyn: Ik trek de stekker er nooit uit!

Het libertarisme en het liberalisme. Te verzoenen?

Egbert: Ik heb moeite met de spontane orde. Er bestaan rond een tekst over libertarisme die ik met Mathias De Clercq schreef, heel wat misverstanden.

Gwendolyn: "Wat in de bankencrisis speelde was de hebzucht. De vrije markt heeft gefaald, maar ze zal zichzelf ook corrigeren. We moeten opnieuw een debat over de rol van de overheid voeren.

Is het liberalisme van vandaag nog aangepast aan de wereld van morgen?

Gwendolyn: We hadden in 1830 bij de oprichting van België een heel liberale grondwet. Maar door de inrichting van de 19de eeuwse natiestaat zijn daarop toegevingen gedaan. Vroeger waren er grenzen.

EEN NIEUWE LIBERALE PARTIJ VOOR EEN NIEUWE TIJD

We staan op een belangrijk moment. Voor onze partij maar ook voor onze samenleving. Werk maken van een nieuwe liberale partij die klaar is voor morgen. Dat is de uitdaging waar ik samen met u werk van wil maken. Hierin heeft voor mij het Liberaal Vlaams Verbond een belangrijke plaats, als vuurtoren, als baken van ons Vlaams liberalisme.

Doe mee.

Want we hebben nood aan vrijdenkers, aan mensen uit de praktijk en aan creatieve geesten.

Samen geven we het liberaal project opnieuw vorm.

Gwendolyn Rutten

kandidaat-voorzitter Open Vld
volksvertegenwoordiger in de Kamer
lid van het dagelijks bestuur van het LVV

klaarvoormorgen@gmail.com

WWW.KLAARVOORMORGEN.BE

en Gwendolyn

Nu leven we in een wereld zonder grenzen. De uitdaging van de liberalen is om daar antwoorden op te geven.

Egbert: Er moet een ideologisch congres komen. We moeten terug naar de basis-principes en onze beginselen actualiseren. En vooral zien hoe we ons van de anderen onderscheiden. We moeten de staat hervormen puur rationeel en niet vanuit Vlaams-Nationalistische overwegingen.

Gwendolyn: de splitsing van België zit ingebakken in de staatsvormingen zelf. Maar die hervormingen zijn op zich geen doel, maar een middel. De staatsstructuur moet helder en duidelijk zijn, met minder administratieve rompslomp. De N-VA is op Vlaams niveau een etatistische partij. Ze richt agentschappen op en organiseert hospitalisatieverzekeringen door de over-

heid. De liberalen moeten eens goed nadenken over een beter Vlaanderen voor de Vlamingen.

Europa krijgt te veel macht!

Egbert: Europa heeft zijn verdienste. We voeren al lang geen oorlogen meer. Maar alles kan beter.

Gwendolyn: Ik ben uitgesproken voor Europa. Je kan twee dingen doen, terug naar de oude staten. Of 'meer Europa'. Ik kies voor Europa. Maar Europa is niet af. Er is bijvoorbeeld te veel reglementering rond Europa.

Wat zijn de kandidaat-voorzitters van plan met de verruiming en verbreding van de partij?

Egbert: We moeten eerst zien dat de libe-

ralen opnieuw voor ons stemmen. Ik ben niet voor het weghalen van mandatarissen bij andere partijen.

Gwendolyn: We moeten vertrekken vanuit onszelf en ons afvragen wat we zelf willen. Hervormen zit in onze genen en niet-liberale kiezers moeten zich ook liberaal gaan voelen. Ik ben tegen voetbalpolitiek: transfers van mandatarissen tussen partijen. Eén partij is daar nu goed mee bezig, maar dat is opportunisme.

Wat stellen de kandidaten voor om de geloofwaardigheid van de partij te herstellen?

Egbert: Geloofwaardigheid is de inzet. We moeten weer wervend worden. Het begon fout te lopen tijdens het tweede premierschap van Guy Verhofstadt, met nadien het migrantenstemrecht.

>> lees verder op pagina 8

>> *vervolg van pagina 7*

Hij werd de kamikazepiloot van de PS. Als we na de verkiezingen van 2014 niet kunnen wegen op het beleid dan blijven we best uit de regering weg.

Gwendolyn: Ik wil de kritiek op de PS toch eens scherp stellen. Wij zijn de tegenpool van de PS. Allemaal applaudisseren aub! Maar de realiteit is dat dit de grootste partij is van het zuiden van het land. De sp.a zit meer dan 30 jaar in de Vlaamse regering en verspreidt per jaar twee persberichten over de toename van de armoede. Wel, de armoede blijft maar toenemen. De N-VA zit acht jaar in de Vlaamse regering. Heeft zij al één liberale maatregel genomen? Geen enkele! Het al dan niet in een regering zitten, zegt dus niets over de geloofwaardigheid van je partij. We moeten terug groeien en ons richten op 'ons' liberaal verhaal. Daar moeten we niet tot in 2014 mee wachten. En we moeten onze discussie intern houden. Een café waar ze ruzie maken, daar komen geen klanten.

Egbert: Ja, maar we moeten wel zien dat er geen lauw bier geschonken wordt.

Gwendolyn: Da's een goeie!

De partijtop duidde nog voor de verkiezingen begonnen vier verantwoordelijken aan die de strategische lijnen voor de partij moeten uitzetten. Zullen dat geen schoonmoeders zijn van de toekomstige voorzitter?

Gwendolyn: Ik zal de statuten respecteren. Daarin staat dat de voorzitter de strategische lijnen uitzet. Ik wil dus geen schoonmoeders.

Egbert: Het was toch vervelend voor de 60.000 leden dat er nog voor de kandidaturen waren opgevraagd er vier strategen werden aangeduid. Dat doe je uit respect voor je leden niet.

De verkiezingen voor het partijvoorzitterschap en het nationaal partijbestuur vinden plaats tussen 1 en 8 december. Er wordt elektronisch per computer gestemd. Meer info: 02/549.00.20, het hoofdkwartier van de partij in de Melsensstraat te Brussel. Bekijk ook op de bladzijden 6 en 7 de advertenties van de twee kandidaat-voorzitters.

BOEKENBEURS. Anders en beter?

door John Rijpens

En uiteraard zijn er de vaste waarden, Brusselmans ('Guggenheimer in de mode'), Tom Lannoy en Pieter Aspe die het legioen van de populaire misdaadauteurs aanvoert.

NIEUW EN GOED

Iemand die veel en meer aandacht verdient, is **Roland Bergheys**, die enkele jaren geleden debuteerde met enkele indrukwekkende verhalenbundels en 'Oorlogsliefde', over twee Vlaamse jongens die als vrijwilligers in Duitsland gingen werken tijdens de Tweede Wereldoorlog. Bergheys' jongste boek, **'Aanvallen!'** is een pareltje. Twee tijdperken staan centraal: de Eerste Wereldoorlog, zoals ervaren door een oude man, die frontsoldaat was. In 1968 is zijn kleinzoon getuige hoe zijn opa aan Alzheimer begint te lijden. Terwijl de oude man terug leeft in de periode die hem het meest tekende, worstelt zijn kleinzoon van veertien met zijn emoties: tot waar kan een ontluikende puber in de geest van zijn grootvader doordringen – en welk beeld vormt de oorlogsveteraan zich van zijn kleinzoon en mei 1968? Elk om beurt komen zij aan bod in deze literaire roman die gaat over oorlog en generaties, geloof en ongeloof en over dingen alert houden of ze zien vervagen, door de tijd of door de geest (uitg. De Vries-Brouwers).

De historica **Aline Sax** houden wij al enkele jaren in de gaten als schrijfster van historische jeugdboeken en die op vijftienjarige leeftijd debuteerde met **'Mist over het strand'** over het leven van een jonge soldaat tijdens de Tweede Wereldoorlog. Er volgden nog zes boeken met een correct historische achtergrond, over de Bokkenrijders, over de onvrede en armoede in Dublin anno 1916, over Stalingrad in 1942, over emigratie naar Amerika, over langzaam ontluikende homoseksualiteit. Vandaag pakt zij uit met 'Voor Vlaanderen,

De oververhitte Antwerp Expo is vaak een kwelling voor de goedbedoelende bibliofiel. De schoolkinderen en hun leraars blijven door de gangen tempeesten, de strip- en kookboeken volharden als bestsellers met dit jaar als nieuwe hype de naaien haakboeken, je verwacht zelfs een stand van de Veritas.

Descamps hoge ogen gooien, nu weer met de tweedelige **'Heaven Can Wait'** waarin, in de traditie van de betere fantasy, gegevens en wetten van de echte wereld buiten spel worden gezet waardoor nieuwe mogelijkheden van artistieke vormgeving ontsloten worden. Het begint met de dood van het hoofdpersoon: die dood leidt naar een geheimzinnig, fantasy-epos met een verrassende, alternatieve kijk op het leven na de dood (uitg. Abimo).

De jonge **Y.M. Dangre** (°1987) bevestigt na zijn lovend onthaalde debuutroman 'Vulkanaanvrucht', die hij als 22-jarige schreef, met **'Maartse kamers'** over een homo, met een heterogeheim, die zijn dubium onder ogen begint te zien. Grandioze inleving van een jong auteur in een hoogbejaard personage (uitg. De Bezige Bij).

Ook na haar debuut, 'Ingewikkeld kind', bevestigt **Vera Marynissen** met **'Vroeger was er later'**, een boek over iets waarmee wij allicht allen geconfronteerd zullen worden: het leven in een bejaardentehuis. Hier worden de laatste levensdagen van een bejaarde man in een rusthuis mooi en realistisch beschreven, nooit melig, helder en herkenbaar (uitg. De Bezige Bij).

'Voor Vlaanderen, volk en Führer', een verrassende studie van Aline Sax gebaseerd op naoorlogse strafdossiers van collaborateurs.

volk en Führer', een verrassende studie (gebaseerd op naoorlogse strafdossiers van collaborateurs en een analyse van hun correspondentie) over gewone Vlamingen met een zwak voor de nazi's ("Niet uit Vlaams idealisme, wel uit extreemrechtse gezindheid!") (uitg. Manteau)

FANTASY

In het toenemende fantasygenre blijft **Luc**

NEOLIBERALISME

Hoewel de bekende moraalfilosoof Jaap Kruithof al drie jaar geleden is overleden, wordt postuum **'Jaap Kruithof – Teksten voor de toekomst'** uitgebracht: een bundel artikels en stukken uit zijn boeken. Als liberaal kan men best enige vooringenomenheid hebben met zijn negatieve ideeën in verband met het neoliberalisme. Bedekken we dat maar met de mantel der liefde. De rest is genieten van deze gevreesde discussiant (uitg. EPO).

DE STRIJD OM HET WITTE HUIS

Op zes november 2012 trokken de Amerikaanse kiezers naar de stembus voor een 'super Tuesday' van verkiezingen. Inderdaad na een lange periode aan voorverkiezingen en nominaties alsook peperdure campagnes lag alles in de handen van de kiezer. De laatste heeft altijd gelijk in een systeem van parlementaire democratie.

door **Herman MATTHIJS**

Prof. Herman Matthijs is als hoogleraar verbonden aan de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel. Aan beide universiteiten doceert hij de cursus over de economie en de politiek van de Verenigde Staten.

BELGA

GENOEG KEUZES TE MAKEN

Voor de media buiten de Verenigde Staten is er vooral aandacht voor de verkiezing van de nieuwe president. Maar op deze zesde november konden de Amerikaanse kiezers zich ook uitspreken over een volledig nieuw Huis van Afgevaardigden, een derde van de senatoren, diverse gouverneurs dienden zich te presenteren voor de kiezers, de statelijke parlementen (alle staten kennen een tweekamersysteem, behalve Nebraska die enkel één statelijke senaat kent) werden her en der verkozen, in zowat twee derde van de staten worden de statelijke leden van de rechterlijke macht alsook het openbaar ministerie verkozen, sheriffs, brandweercommandanten, schooldirecteuren en vele andere publieke functies worden onderworpen aan de kiezer. Daarnaast zijn er nog de vele referendums in de staten. Kortom de democratische invalshoek ligt in de "States" toch een stuk hoger dan bij ons.

PRESIDENT

Het Amerikaanse staatshoofd is ook regeringsleider en daarmee wijkt dit politiek stelsel al enorm af van het gangbare West-Europese model. Bovendien wordt het machtigste politieke ambt ter wereld niet rechtstreeks verkozen. Inderdaad die verkiezing gebeurt indirect via een systeem van kiesmannen. Het confederale karakter

van de Verenigde Staten komt hier tot uiting, de macht ligt bij de staten. Het aantal kiesmannen per staat is de optelsom van de afgevaardigden en de senatoren. (bijv. Alaska heeft één Huislid en twee senatoren dat geeft drie kiesmannen, California heeft 53 Huisleden en ook twee senatoren en dus 55 kiesmannen). De som van de 435 leden in het Huis Van Afgevaardigden en de 100 senatoren geeft 535 kiesmannen. Desalniettemin zijn er 538 kiesmannen en dat komt door het feit dat het federale hoofdstedelijke district 'Washington DC' drie kiesmannen heeft. Zodoende zijn er 538 in totaal en het komt er op aan de helft te behalen (270). Als men die kaap overschrijdt dan kan men zich de 'President elect' noemen. De inwoners van de 'Virgin Islands', 'Guam', 'Puerto Rico', 'Samoa' enz. kunnen niet stemmen

voor hun president. Heel het kiessysteem is gebaseerd op de staten.

De Amerikanen hadden de keuze tussen zowat 25 kandidaten. Maar in de praktijk ging de keuze tussen het democratische duo van de zwarte protestantse Obama en de katholiek Biden. De republikeinen paktten uit met de mormoon Romney en Ryan, een adept van de "Tea party" groep. Van Biden hebben we de laatste jaren niet veel gehoord en Ryan is ook nooit aangeslagen in deze campagne. Uiteindelijk wint Obama zijn herverkiezing met 332 kiesmannen uit 26 staten en Washington DC. Obama verliest 33 kiesmannen, twee staten en negen miljoen stemmen (van 69 miljoen naar 60) in vergelijking met 2008. De republikeinen winnen eenzelfde aantal kiesmannen en staten. Door de lagere opkomst dan in 2008

BELGA

gaat Romney er ook bijna 2,5 miljoen stemmen op achteruit.

Deze verkiezing heeft nog eens de enorme verdeeldheid aangetoond in dit land. Dat bewijzen de volgende cijfers:

Grootsteden:

Obama behaalt 69% tegen 29% Romney.

Voorsteden:

Obama behaalt 48% tegen 50% Romney.

Platteland :

Obama behaalt 37% tegen Romney 61%.

Mannen: 45% Obama tegen 52% Romney.

Vrouwen: Obama 55% tegen 44% Romney.

Blanken (72% van de kiezers):

39% voor Obama en 59% voor Romney.

Zwarten (13% van de kiezers) :

93% voor Obama en 6% voor Romney.

Latino's (10% van de kiezers):

71% voor Obama en 27% voor Romney.

Aziaten (3% van de kiezers):

73% voor Obama en 26% voor Romney.

Deze cijfers tonen aan dat de winnaar Obama gesteund wordt door de grootsteden, de vrouwen en de etnische minderheden. Opvallend is ook dat president Obama nogal

wat 'swing states' heeft binnengehaald met een nipte meerderheid aan stemmen. Voorbeelden daarvan zijn Colorado (51%), Florida (50%), Nevada (52%), Ohio (50%), Virginia (51%), Pennsylvania (52%) enz. Men gaat het nooit kunnen bewijzen, maar een beter republikeins duo zou gewonnen hebben. Bijvoorbeeld dat Romney geen aanhanger van de 'Tea party' beweging als 'runnig mate' zou genomen hebben, doch een ervaren politica als Condoleeza Rice.

DE MACHTSVERHOUDINGEN

De verkiezingen van 6 november 2012 veranderen niets aan de machtsverhoudingen tussen de twee politieke partijen. Inderdaad de democraten behouden het Witte Huis en de regering alsook de meerderheid in de Senaat (53 D, 45 R en 2 onafh.). Maar de republikeinen behouden de meerderheid in het Huis van Afgevaardigden (233 R, 192 D en 10 onafh.) en in het College van Gouverneurs met 30 statelijke leiders. Heel deze situatie betekent ook dat de twee partijen met elkaar zullen moeten praten om een oplossing te zoeken inzake de talrijke binnenlandse probleem dossiers.

PROBLEMEN

Het nieuwe kabinet Obama heeft uitdagingen genoeg. Op buitenlands vlak is er het Midden-Oosten en vooral het dossier inzake de aanmaak van nucleaire wapens door Iran. Maar de nieuwe administratie Obama mag beginnen met de binnenlandse problemen. Een federale schuld van 100% BBP, een begrotingstekort van 9% BBP, een werkloosheidsgraad van 8%, een zwakke munt, een slechte export, een vastgoedcrisis, bancaire problemen enz. Daaraan zal moeten gewerkt worden en net zoals in Europa moet er orde op zaken worden gesteld in de federale openbare financiën. Maar de Amerikaanse economie kent geen euro-crisis en de vastgoedproblemen zijn over hun dieptepunt heen. Bovendien zijn er de enorme te ontginnen aardolie-reserves in de streek van de staat North-Dakota. De huidige voorspellingen gaan er zelfs vanuit dat de Verenigde Staten tegen het eind van dit decennium een netto exporteur van olie gaan worden. Indien dat gegeven bewaarheid wordt, dan is de crisis over. Dit laatste kunnen we dan nog zeker niet zeggen in het Europees Avondland. Het viel op dat er in deze presidentiële campagne amper een woord is gezegd over Europa. Dat bewijst nog eens dat de klepel van de internationale macht al een hele tijd verschoven is van de Atlantische naar de Stille Oceaan. Maar tot nader order blijven de Verenigde Staten de toonaangevende wereldeconomie met de leidende beurzen te New York (NYSE en Nasdaq). Ook alle grondstoffen zijn uitgedrukt in de Amerikaanse dollar. Bovendien zijn de Verenigde Staten de leidende natie op het vlak van de ruimtevaart en naar militaire slagkracht zijn ze steeds de absolute 'numero uno'.

Naar aanleiding van de aangekondigde sluiting van Ford Genk en het daaruit voortvloeiend debat rond brugpensioenen op 50 jaar en de vraag naar het waarom van het afkalven van ons industrieel weefsel, is andermaal in ons land het debat op gang getrokken rond de vraag: is ons belastingstelsel enerzijds nog economisch stimulerend maar anderzijds ook voldoende rechtvaardig, selectief en herverdelend?

Belastingen grondig hervormen?

door Mark Bienstman

Het debat zou in feite nog veel breder moeten worden opengetrokken: quasi iedere vorm van overheidstussenkomst (in de meest brede zin van het woord, dus met inbegrip van de sociale zekerheid) beoogt 'sociaal' te zijn. Maar, door het feit dat heel die 'herverdeling' via zoveel verschillende en totaal los van elkaar werkende 'loketten' verloopt, is het eindresultaat gewoon onvoorspelbaar. De cumulatie van elk op zichzelf heel verdienstelijke maatregelen, blijkt, -en daar is iedereen het wel over eens-, minsten twee 'perverse' effecten te hebben: er is het 'Mattheus-effect' (wat wil zeggen dat heel wat voordelen terechtkomen bij zij die het niet noodzakelijk het meest nodig hebben) en anderzijds het tewerkstellingsvernietigend-effect; de fiscale en parafiscale lasten bestraffen het zwaarst de inkomens uit arbeid en leiden dus tot méér werkloosheid.

HEILIGE HUISJES

Dus er is terecht een grote vraag naar een grondige herziening van heel het systeem. Tot nu toe komt men vanuit diverse hoeken met deeloplossingen aandraven, die vooral de eigen taboes en heilige huisjes proberen te beschermen. Is het niet hoog tijd om ook eens 'out of the box' te durven denken?

Waarom vervangt men niet alle fiscale en parafiscale heffingen, dus ook de BTW, de vennootschapsbelastingen, registratie- en succesrechten... door één efficiënt, een-

SHUTTERSTOCK

voudig en transparant systeem van positieve én negatieve inkomstenbelastingen. De enige grondslag om iemand (fysiek persoon, want vennootschappen, -zolang ze geen dividend uitbetalen-, hoeven niet belast te worden en als ze dividenden uitbetalen, komt dit uiteindelijk toch bij alleen maar fysieke personen terecht), te belasten, is zijn inkomen (van welke aard of oorsprong ook). Zit men met zijn (belastbaar) inkomen boven een bepaalde drempel dan betaalt men (positieve) belastingen (eventueel volgens een progressief tarief); zit men onder die drempel dan ontvangt men (negatieve) inkomstenbelastingen (en hoe lager iemand onder die drempel zit, -dus

hoe hoger de sociale 'nood' -, hoe méér belastingen hij/zij ontvangt).

ÉÉN SYSTEEM

Door alle ambtenaren die nu in alle mogelijke stelsels en systemen proberen te controleren of er correct wordt bijgedragen, zou men al die mensen beter samen zetten in één systeem, waarbij zij zich slecht op één doel moeten focussen: zorgen dat 'alle' inkomsten correct gekend zijn en rechtvaardig worden belast. Dit zou niet alleen voor de burgers, maar ook voor de administratie een drastische vereenvoudiging betekenen en de (operationele én sociale) efficiëntie ten goede komen. Bovendien zou er op die manier effectief kunnen worden voor gezorgd dat 'de sterkste schouders de zwaarste lasten' dragen. Maar vooral, de factor arbeid zou niet langer op een buitensporige manier worden belast, zodat werkgevers terug bereid zouden zijn mensen aan te werven en/of in dienst te houden.

Wij realiseren ons heel goed dat dit wellicht echt 'futuristisch' overkomt, maar zoals de volkswijsheid voldoende weet "zachte heelmeeesters maken stinkende wonden", m.a.w. men moet eens durven buiten de vertrouwde paden te wandelen en dan zien hoe men stapsgewijs van de huidige (hoogst onbevredigende) situatie naar een betere toekomst kan evolueren. De tijd van het aanmodderen, via allerlei kleine ingrepen in de marge van het systeem, is voorbij. Er moet nu eens dringend een nieuwe blauwdruk komen voor een systeem dat duurzaam en bestand is tegen de uitdagingen van de 21° eeuw.